

Warszawa, dnia

2008 r.

UZP/DP/O-RJE/

Szanowny Pan

Bronisław Komorowski

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na interpelację Pani Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pani Jolanty Szymanek-Deresz z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie *stosowania trybu zapytania o cenę w postępowaniach dotyczących udzielania zamówienia publicznego*, przekazaną pismem z dnia 9 maja 2008 r. (znak: SPS-023-3028/08), pragnę przedstawić następujące stanowisko.

W myśl przepisu art. 10 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zwanej dalej „Pzp”, zapytanie o cenę jest szczególnym trybem przewidzianym w przywołanej ustawie do udzielania zamówień publicznych. Oznacza to, iż w odróżnieniu od trybów podstawowych, tj. przetargu nieograniczonego oraz ograniczonego (art. 10 ust. 1 Pzp) dopuszczalność jego zastosowania została ograniczona do ściśle określonych przepisami sytuacji. Stosownie do art. 70 Pzp, zamawiający może udzielić zamówienia w trybie zapytania o cenę, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych, a wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8. W świetle zacytowanego przepisu, zamawiający może posłużyć się tym trybem wyłącznie w sytuacji, gdy spełnione są dwie wymienione w nim i interpretowane ściśle przesłanki, tj. przedmiotem mogą być tylko dostawy lub usługi powszechnie dostępne na rynku o znormalizowanych standardach,

których wartość jest mniejsza niż – w zależności od kategorii zamawiającego udzielającego zamówienia – odpowiednio równowartość wyrażonej w złotych kwoty 133 (podsektor rządowy) albo 206 tysięcy euro (podsektor samorządowy, jednostki badawczo-rozwojowe, państwowe instytucje kultury oraz uczelnie publiczne).

Tryb zapytania o cenę charakteryzuje się przede wszystkim tym, iż zamawiający w myśl art. 71 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych wszczyna postępowanie w tym trybie, zapraszając do składania ofert taką liczbę wykonawców świadczących w ramach prowadzonej działalności dostawy lub usługi będące przedmiotem zamówienia, która zapewnia konkurencję oraz wybór oferty najkorzystniejszej, nie mniejszej jednak niż 5. Z brzmienia zacytowanego przepisu wynika, iż zaproszenie do udziału w tym postępowaniu jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy zapewni konkurencję oraz wybór oferty najkorzystniejszej. Tym samym, zamawiający nie jest uprawniony do automatycznego zapraszania w każdym postępowaniu 5 wykonawców, lecz powinien zawsze badać, jaka liczba wykonawców, nie mniejsza niż 5 zdoła zapewnić rzeczywistą konkurencję, przekładającą się na wybór oferty najkorzystniejszej, w wymiarze wykraczającym poza ramy konkretnego postępowania, tj. uwzględniającym ofertę rynkową odnoszącą się do przedmiotu zamówienia dostępną w danym czasie na rynku. Przy określaniu liczby wykonawców, których należy zaprosić do składania ofert w trybie zapytania o cenę, zamawiający powinien mieć również na względzie, iż stosownie do art. 93 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, postępowanie prowadzone w tym trybie może zostać rozstrzygnięte wyłącznie wtedy, gdy wpłyną co najmniej dwie oferty niepodlegające odrzuceniu. Sytuacja ta jest odmienna od zachodzącej w innych trybach (z wyjątkiem licytacji elektronicznej), gdyż w ich przypadku unieważnia się postępowanie tylko wtedy, gdy nie wpłynie żadna oferta niepodlegająca odrzuceniu, co jest równoznaczne z dopuszczalnością zawarcia umowy z wykonawcą, który jako jedyny złożył prawidłową ofertę. Przywołana odmienność uregulowania ma służyć zapewnieniu konkurencji w trybie zapytania o cenę.

Należy również podkreślić, iż do trybu zapytania o cenę mają zastosowanie wszystkie zasady oraz instytucje przewidziane dla trybów podstawowych. Stosowanie tego trybu musi uwzględniać m.in. zasady równego traktowania, zachowania uczciwej konkurencji, jawności, udzielenia zamówienia wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy Pzp, zapewnienia przygotowania i prowadzenia postępowania przez osoby gwarantujące bezstronność oraz obiektywizm. Zamawiający jest zobowiązany w szczególności do prowadzenia protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, który wraz z załącznikami jest jawny oraz podlega udostępnieniu każdemu zainteresowanemu bez konieczności wykazywania jakiegokolwiek interesu w zakresie zwrócenia się z takim żądaniem. Po wyborze oferty najkorzystniejszej zamawiający informuje o tym fakcie na

stronie internetowej oraz w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie. Natomiast niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie udzielenia zamówienia po przeprowadzeniu postępowania w trybie zapytania o cenę zamawiający – analogicznie jak w przypadku wszystkich innych trybów – zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych. W związku z powyższym należy podkreślić, iż w omawianym trybie obowiązuje zasada jawności w sposób analogiczny jak ma to miejsce w innych trybach, w szczególności podstawowych, tj. przetargu nieograniczonym oraz ograniczonym.

W świetle powyższego, tryb zapytania o cenę zapewnia konkurencyjność, ale nie w stopniu, jaki gwarantuje postępowanie wszczynane w drodze publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych albo w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Stąd też nowelizacja ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 471) zakłada rozszerzenie zastosowania trybów konkurencyjnych, w szczególności licytacji elektronicznej. Projekt nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych przewiduje zniesienie wymogu, aby oferty były składane pod rygorem nieważności, w postaci elektronicznej, opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. W celu zmniejszenia obciążeń biurokratycznych proponuje się, aby w postępowaniu prowadzonym w trybie licytacji elektronicznej wykonawcy mogli składać oferty w postaci elektronicznej. Wymóg bezpiecznego podpisu elektronicznego w praktyce okazał się dużym utrudnieniem zarówno dla zamawiających, jak i dla wykonawców, prowadząc w rzeczywistości do ograniczenia możliwości stosowania tego trybu. Celem zmiany jest uproszczenie zasad udzielania zamówień w trybie licytacji elektronicznej, co powinno spowodować zwiększenie zainteresowania uczestników rynku korzystaniem z tego trybu. Zwiększeniu konkurencyjności prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego ma służyć również dopuszczenie możliwości wnoszenia środków ochrony prawnej na wybór przez zamawiającego trybów nie zapewniających konkurencyjności, z tego powodu, iż nie są wszczynane publicznym ogłoszeniem, tj. negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, ale również zapytania o cenę.

Należy również zauważyć, iż z danych statystycznych zawartych w sprawozdaniach rocznych składanych przez zamawiających wynika, iż liczba postępowań przeprowadzonych w trybie zapytania o cenę maleje. W 2006 r. 11 % postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zostało przeprowadzonych w trybie zapytania o cenę, z kolei w roku 2007 już tylko 6 % postępowań stanowiły postępowania w trybie zapytania o cenę.

Biorąc pod uwagę powyższe, analiza zasadności uchylenia przepisów dotyczących trybu zapytania o cenę zostanie przeprowadzona po ocenie skutków nowelizacji ustawy Prawo zamówień publicznych i powszechności stosowania tego trybu wraz z przewidywaną

w I półroczu 2009 r. zmianą ustawy mającą na celu wdrożenie dyrektywy 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. U. UE L 335 z 20 grudnia 2007 r. s. 31), zgodnie z harmonogramem prac legislacyjnych Komitetu Europejskiego Rady Ministrów na 2009 r.

Do wiadomości:

Pani Julia Pitera

Sekretarz Stanu

w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Pełnomocnik Rządu do Spraw Opracowania Programu

Zapobiegania nieprawidłowościom w Instytucjach Publicznych